

UCHWAŁA NR XXIX/172/2022
RADY GMINY BUDZISZEWICE
Z DNIA 28 MARCA 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego
„Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 w Gminie Budziszewice.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) oraz w art. 65 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568 ze zm.), Rada Gminy Budziszewice uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 w Gminie Budziszewice w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Budziszewice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik 1 do Uchwały Nr XXIX/172/2022
Rady Gminy Budziszewice z dnia 28 marca
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego
„Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022

**GMINNY PROGRAM OSŁONOWY
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
NA ROK 2022
W GMINIE BUDZISZEWICE**

I. WSTĘP

Gminny Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 w Gminie Budziszewice, zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Gminą zachodzące procesy demograficzne, oraz jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Pracownicy socjalni wykonujący swoją pracę w terenie rozpoznają potrzeby seniorów oraz problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzenie samodzielnie gospodarstwa domowego lub zamieszkiwania z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program jest również odpowiedzią na potrzeby seniorów w zakresie ochrony przed zakażeniem COVID-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć podstawowych potrzeb, celowe jest podejmowanie różnego rodzaju działań, które będą finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568 ze zm.) Usługa wsparcia, świadczona w ramach programu, będzie obejmować swoim zakresem wsparcie społeczne, wsparcie psychologiczne, ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego. Partnerstwo lokalne, o którym mowa w programie, polega na podejmowaniu współpracy przez lokalne podmioty na rzecz danego środowiska społecznego. Dzięki partnerstwu lokalnemu łatwiej wypracowywać narzędzia, za pomocą których można wprowadzać innowacyjne rozwiązania problemów i zaspakajania potrzeb lokalnej społeczności. Współdziałanie różnych podmiotów pozwala na obiektywne spojrzenie na obszary problemowe występujące w danej gminie, a co za tym idzie, pozwala to na wzajemne uzupełnianie się w zakresie działań oraz tworzenie uniwersalnej oferty dla poszczególnych środowisk lokalnych. Zawiązywanie partners w lokalnych umożliwia również wymianę doświadczeń pomiędzy partnerami, co ułatwia wypracowanie kompleksowych koncepcji na rzecz mieszkańców danej gminy, przyczynia się do budowania pozytywnych relacji oraz zaufania na linii obywatel – instytucja, jak również przyczynia się do wzmocnienia więzi społecznych. Partnerstwo lokalne w swoim założeniu powinno w sposób trwały i systematyczny realizować działania, których celem jest diagnozowanie i rozwiązywanie lokalnych problemów, budowanie tożsamości społeczności lokalnej, budowanie spójnego społecznie środowiska lokalnego, w którym każdy obywatel ma odpowiednie warunki do rozwoju osobistego i społecznego, szczególnie osoby starsze w wieku 65 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program wykorzysta również pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

MODUŁ I - angażujący do jego realizacji wolontariuszy świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

Moduł II - mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Dzięki realizacji programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach oraz wolontariuszy będą przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskają pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Gmina Budziszewice wsparcie finansowe na realizację programu otrzyma ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na podstawie art. 65 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw w zakresie realizacji zadania własnego określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych, do których w czasie obowiązywania epidemii zaliczyć należy działania na rzecz ochrony seniorów przed zakażeniem COVID-19. W ramach obszaru pomocy społecznej program uwzględnia nowe formy wsparcia po zidentyfikowaniu potrzeb gmin w tym zakresie, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

III. CELE PROGRAMU

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Budziszewice, wpisujących się we wskazane w programie obszary.
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

IV. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 marca 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.
2. Do programu kwalifikowani będą seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu gminy Budziszewice, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, zgłaszające się zarówno przez OGÓLNOPOLSKĄ INFOLINIĘ - 22 505 11 11, jak również bezpośrednio do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach – 44 710 23 68.
3. Gmina, w ramach programu, wybiera następujące formy organizacji i realizacji usługi wsparcia, angażując w realizację przedmiotowego zadania wolontariuszy, w tym osoby zamieszkujące w najbliższym sąsiedztwie seniorów poprzez:
 - a. samodzielnie, tj. przez organizację i koordynację prac wolontariuszy (na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 44 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), w tym osób zamieszkujących najbliżej osób wymagających wsparcia, tj. pomocy sąsiedzkiej,

b. zakup usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu (dotyczy tylko Modułu II).

4. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki poniesie gmina w związku z zakupem opaski, obsługi systemu, a także organizacją, koordynacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu.

5. Do zadań gminy należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.

6. Gmina, w ramach wydatkowanych środków z Funduszu, jest zobowiązana do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

V. CEL MODUŁU I PROGRAMU

CELEM MODUŁU I JEST ZAPEWNIENIE USŁUGI WSPARCIA SENIOROM W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ PRZEZ ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE OKREŚLONYM W PROGRAMIE, WYNIKAJĄCYCH Z ROZEZNANYCH POTRZEB GMINY.

W realizację Modułu I zaangażowani zostaną wolontariusze, poprzez codzienne świadczenie pomocy osobom potrzebującym wsparcia.

Opis usługi wsparcia:

1) Wsparcie społeczne:

a. uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacer, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów, pomoc seniorom przebywającym na kwarantannie itp.).

2) Ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez:

a. wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,

b. pomoc w zorganizowaniu transportu na szpital, na szczepienia,

c. pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowiezieniu seniora do urzędu.

3) Wsparcie psychologiczne:

a. informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów,

b. w przypadku stwierdzenia zaistnienia potrzeby objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej, np. w postaci specjalistycznego poradnictwa – w szczególności psychologicznego czy specjalistycznych usług opiekuńczych – osoba udzielająca wsparcia pomaga seniorowi dokonać czynności umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia, w szczególności za zgodą seniora powiadamia centrum usług społecznych.

4) Wsparcie w czynnościach dnia codziennego:

- a. pomoc/towarzyszenie na spacerze, w wyprowadzeniu psa itp.,
- b. pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu, w tym zapewnienie pomocy w miarę możliwości i zakresu wiedzy wolontariusza,
- c. pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. Banku Żywności,
- d. dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
- e. zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
- f. wsparcie seniorów objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
- g. pomoc/towarzyszenie w zakresie załatwienia spraw urzędowych czy przy realizacji recept,
- h. pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora.

Adresaci Modułu I:

- 1) Adresatami Modułu I są seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu gminy Budziszewice, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu I programu:

- 1) Krok 1. Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub bezpośrednio do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach pod nr. telefonu 44 710 23 68.
- 2) Krok 2. Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania seniora, Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach.
- 3) Krok 3. Pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.
- 4) Krok 4. Pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach, po odbytej wizycie, określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia.

Jeżeli pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej – informuje o tym seniora. W takim przypadku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach wszczyna postępowanie w sprawie z urzędu.

Do wydatków kwalifikowalnych w ramach MODUŁU I należą m.in.:

- wydatki związane z organizacją wolontariatu oraz wydatki związane z pomocą sąsiedzką w tym m.in.: środki ochrony osobistej, zwrot kosztów dojazdu wolontariusza do seniorów lub dowozu seniorów np. do lekarza, urzędu, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa dla wolontariusza korzystającego z prywatnego samochodu przy realizacji zadań w ramach programu,
- ubezpieczenie OC w związku z obrotem gotówką oraz ubezpieczenie NNW,

- przyznanie dodatków dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach, bezpośrednio wykonujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym regulaminem wynagradzania,
- zwrot kosztów dojazdu do seniorów lub dowozu seniorów np. do lekarza, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa do samochodu prywatnego wykorzystanego przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach do realizacji zadań w ramach programu,
- promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek,
- identyfikatory dla osób realizujących program w terenie.

VI. CEL MODUŁU II PROGRAMU

CELEM MODUŁU II JEST POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA ORAZ MOŻLIWOŚCI SAMODZIELNEGO FUNKCJONOWANIA W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB STARSZYCH Z TERENU GMINY BUDZISZEWICE PRZEZ ZWIĘKSZANIE DOSTĘPU DO TZW. „OPIEKI NA ODLEGŁOŚĆ”.

„Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwe najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Rozwój współczesnego systemu opieki nad osobami starszymi prowadzi do rozwoju nowoczesnych technologii w tym obszarze. „Opieka na odległość” gwarantuje szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora – zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania.

Cele szczegółowe Modułu II:

- 1) Świadczeniu usług społecznych na rzecz seniorów z terenu gminy Budziszewice, polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym, przez zakup oraz pokrycie kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa”.
- 2) Realizacja Modułu II ma także na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Adresaci Modułu II:

- 1) Seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu gminy Budziszewice, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

- 1) Krok 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.
- 2) Krok 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.
- 3) Krok 3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

Opis usługi:

- 1) W ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej z terenu gminy Budziszewice zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:
 - a. przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
 - b. detektor upadku,
 - c. czujnik zdjęcia opaski,
 - d. lokalizator GPS,
 - e. funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
 - f. funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej będzie prosta w obsłudze, np. będzie posiadać maksymalnie jeden przycisk. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmie decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji będzie on mógł zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach lub wezwać służby ratunkowe.

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach MODUŁU II będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- zakup urządzeń do świadczenia usługi „opieki na odległość” przy użyciu tzw. „opasek bezpieczeństwa”,
 - zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu,
- przyznanie dodatków dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym regulaminem wynagradzania,
- promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

- 1) Program finansowany będzie ze środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.
- 2) Gmina może otrzymać środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na realizację działań przewidzianych w okresie realizacji programu, po przyjęciu programu osłonowego, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy.
- 3) Gmina gromadzi środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wydzielonym rachunku dochodów i przeznacza je na wydatki związane z realizacją programu, w ramach planu finansowego tego rachunku.
- 4) Środki, o których mowa w ust. 1, przekazuje wojewoda, na podstawie złożonego przez gminę wniosku o zasilenie rachunku.
- 5) Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi, niezwłocznie po rozliczeniu wypłat.